

ELOCVENTE DOVEZI ALE PARTICIPĂRII UNITE, ÎNFRĂȚITE LA TOATE TRANSFORMĂRILE ȘI ÎMPLINIRILE PATRIEI

Destine impletite ale fiilor unei țări libere și mindre

Ne mindrim cu tot ce există în această țară. Cu frumusețile ei, cu tradițiile ei, dar mai ales cu tot ce s-a construit în ultimii ani pentru că — fie că este vorba de chipul nou al orașelor și al comunelor, fie că este vorba de modernele combinate industriale sau de agricultura desfășurată pe baze noi, științifice, fie că este vorba de succesele de prestigiu cucerite de școala românească, de știința românească, de arta românească — noi, generația tânără, ne știm caoutori. Poate fi, pentru străinii prieli de umire admirativă timpul foarte scurt în care această țară și-a împlinit visurile cele mai îndrăznețe. Pentru noi, metamorfoza aceasta esențială — produsă în doar câteva decenii care au reușit să ștergă rănilor unor secole de sărăcie și lipsă de libertate — este cât se poate de firească. Noi știm că România de azi este opera celor care trăiesc pe acest pământ. Opera tuturor celor care s-au născut și trăiesc pe acest pământ, indiferent de limba în care au rostit, pentru prima oară cuvântul „mamă” sau cuvântul „țară”. Nici nu s-ar fi putut altfel! O operă de asemenea anvergură nu poate fi îndeplinită decât în condiții de înțelegere, de prietenie, de cooperare pentru materializarea unui ideal comun. Există statistici care demonstrează, în limbajul de necontestat al faptelor, egalitatea deplină care domnește între locuitorii acestei țări, fie ei români sau români de naționalitate maghiară, sau români de naționalitate germană, sau de alte naționalități. Constatăm astfel că ținara generație (fiindcă la ea ne vom referi mai ales în rândurile ce urmează) beneficiază, fără nici o excepție, de absolut aceleași condiții de viață, de învățare, de muncă, de îngrijirea sănătății etc. Dar,

privind în jurul nostru, cunoscând acești tineri care cresc laolaltă, își însușesc același bagaj de cunoștințe științifice și tehnice în școli sau în facultăți, muncesc împreună, se distrează împreună, realizează că nici nu mai este necesar să apelăm la statistici pentru a demonstra această egalitate deplină, care se desprinde din fiecare gest, din fiecare cuvânt al acestor tineri care formează o generație, o unică generație de constructori ai României socialiste.

Vă vom prezenta o serie de destine „in mers”, adică în plină afirmare, aparținând unor tineri din diferite zone ale patriei, tineri români, tineri români de naționalitate maghiară, tineri români de naționalitate germană. Veți constata cât de asemănătoare le sunt drumurile și veți mai constata cât de firească este ca împlinirile destinului acestor tineri să fie alături de asemănătoare cu toate că și localitățile unde trăiesc sunt diferite și profesii și școlile pe care le-au urmat. Este vorba de o asemănare de fond, care poate fi rezumată în realitatea că în România socialistă orice tânăr poate visa și orice tânăr își poate îndeplini visurile, oricât de cetezătoare vor fi acestea. O politică judicioasă, umanistă și purtată cu consecvență a unit, într-o condiție de existență, de muncă și învățare, toate județele țării, creind astfel tinerilor șanse deplină la debutul în viață, asigurându-le permanent o dezvoltare plină, armonioasă.

Sint câteva destine, obișnuite, înscrise însă fundamental de dezvoltare fără precedent a patriei, de grija de părinți care le-a scos în viață.

MONICA ZVIRJINSCHI

Și la „conducători electrici” și la „armături” am întâlnit tineri specialiști care mi-au spus că a fost o șansă că s-au putut însoțea, acasă, acasă, adică în Sălaj, acasă, adică în Zalău. Când spui că absolvent că ai avut șansa să te întorci acasă — cineva poate crede că și-ai făcut lucrul acesta în mod deosebit din cine știe ce avantaje sau pentru că, oricum, tu și-ai fi aranjat să te întorci acasă, dar, uite, s-a ivit o șansă... Cu câțiva ani în urmă însă, nici un absolvent al unui Institut de învățământ superior (domeniul tehnic) nu s-ar fi gândit că mai există o șansă pentru „a prinde” Sălajul. Așadar, șansa nu e aceea pe care o gândesc în mod obișnuit absolvenții, șansa se leagă de o realitate, de o foarte concretă realitate cu contururi clare în oraș industrial și care se cheamă platforma industrială. Și ea nu este chiar o șansă, un noroc (ca să-i spunem pe nume) ci o izbândă, o izbândă a vremii scurse între 1968 (înființarea județului Sălaj) și 1987 (anul în care ne aflăm). Există o lege a naturii (într-o rețea hidrografică, pârâurile, râulețele chiar riturile adună-ză către riul cel mare) cu oarecare asemănări și în viața economică (într-o zonă economică, absolvenții se îndreaptă în direcții spre marile întreprinderi). De aceea, ani de zile, sălăienii, absolvenți de facultate, s-au îndreptat spre Cluj-Napoca, spre Timișoara, spre Brașov. Din 1970—1972 încoace, lucrurile nu se mai întâmplă așa și Zalău scoate mereu posturi la reabilitarea în producție a inginerilor, chimicilor, nu-și așa? fiii acasă. Sunt multe de făcut, sunt multe de refăcut, de împins înainte. Și este ne-

voie de munca fiecărui om, fiecărui tânăr, este nevoie de mintea fiecărui, este nevoie de priceperea și de cunoștințele dobândite prin școli. Și dacă s-au născut în Sălaj, și dacă au mers împreună la școală și au învățat cu aceiași profesori aceleași lucruri și s-au format ca oameni după aceleasi principii morale, nu este oare necesar ca acum să pună împreună umărul? Limbajul tehnicii (ca și limbajul muncii) este universal.

Szeker Marius și Ecaterina Șolca au fost colegi la liceu

alci: fiind un liceu bun, el asigură o reușită în viață (câci, dincolo de examene, acest fapt este important). Dar și când reușești la examen (la examenul de admitere la Facultatea de Mecanică din Cluj-Napoca) nu e cu supărăre! Așadar, Marius și Ecaterina au ajuns colegi și la facultate, mai adăugând o notă comună biografiilor lor. Au absolvit facultatea și, la reparație, unul (Marius Szeker) a „prins” orașul Dr. Petru Groza, iar altul (Ecaterina Șolca) — Zalău. După puțin timp însă

pot face un lucru nou. Am participat la concursul de creație tehnico-științifică (cu o lucrare în colectiv) și după o mențiune la faza pe județ, am primit un loc II (de unde rezultă că jurii la nivel județean a fost mai exigent, notăm noi) la faza națională. Pe toți cei din atelierul de proiectare-autoutilare l-am simțit de la început buni colegi, buni prieteni. Ecaterina este inginer mecanic la „armături”, trecând proba de foc a turnătoriei, probă de foc pentru că turnătoria nu-i o secție ușoară nici pentru un băiat darămite pentru o fată. Dar, zice, firea mea optimistă și ajutorul celor din jur m-au făcut să trec cu bine această probă. Fiecare, din cei doi, își vede acum de meserie, de ambițiile și visurile lui. Marius vrea să învețe cât mai multe discipline aferente meseriei lui: electronica, electrotehnica etc. neuitând, în zilele de răgaz, de o pasiune care-i intrumusețea sufletul: chitara clasică. Ecaterina citește, iubeste excursiile și este o foarte existent responsabil cu munca patriotică.

Doi tineri din Sălaj își marchează drumul în viață cam cu aceleași borne. Cum nu sînt singurii care se întinsec pe drumul împlinirii în viață și profesie putem garanta că nu este vorba de o întâmplare. Într-o patrie liberă, într-o patrie ce-și tubeste egal toți fiii, într-o patrie ce le acordă de la început aceleași șanse este firească ca tinerii să se întinsec pe coordonatele împlinirii, ale fericității egale de fiecare zi.

S. CONSTANTIN

Prin faza mea se perindă oamenii de diferite vârste și profesii. Într-un dialog asupra dezvoltării întreprinderii lor, asupra participării responsabile a tuturor la bunul mers al producției, la împlinirea obiectivelor asumate de acest harnic colectiv de muncă timișorean. Nici unul nu uită, dincolo de cuvintele de mulțumire și apreciere pentru condițiile asigurare acestor pentru formarea profesională, să amintească un lucru pe care, de altfel, îl știu de mult: unitatea este principala condiție de realizare a proiectelor de construcții. Un fel de mecanică-săf pentru acest sector vital al dezvoltării economico-sociale a țării. Mîndria aceasta, deosebită de altă, ascunde de fapt un secret al angajării lor plină — dorința de a ridica în permanență prestigiul producției întreprinderii, de a menține limba unității prietene cele care realizează utilitate de calitate cu înaltă performanță tehnică. Gheorghe Sucu, secretar adjunct al comitetului se perindă al dezvoltării economice, este o adevarată enciclopedie vie a întreprinderii „6 Martie” din Timișoara, ce este o toată o lume de realizări în timp a colectivului începând cu anul înființării, 1952 și pînă azi, cînd ei însuși împlinesc, ca și unitatea, 34 de ani de muncă neîntreruptă. Într-un moment de învoiașare au existat aici meseriași precători, care au pus suflet și trudă ca tot ceea ce din mîna lor să fie folositor. „Întreprinderea noastră — spune el — a avut o evoluție complexă, ascendentă, cunoscînd o serie de etape distincte ce au dus-o de la cele două ateliere ale începutului pînă la actuala dezvoltare, un spațiu al muncii responsabile, de înaltă competență, cu produse ale tehnicii de vîrf. Fără îndoială, aștut considerabil s-a produs în ultimii 22 de ani de activitate, ani de mîreție și rodnică împlinire, de profunde transformări”. Notăm, la sugestia interlocutorului nostru, câteva repere ale acestor modificări substanțiale din viața colectivului: 1968 — construcția halei pentru prelucrări mecanice (dotată azi cu mașini unelte mari); 1970 — noua hală pentru lăcătu-

Răsplata eforturilor reunite

rației meșteșugărești, și pînă la dotările și producția actuală, cu utilaje cu diverse acționări, cu performanțe de nivel mondial, multe realizate în premieră națională.

Toate acestea, întîlțind concluziile tabloului unor transformări profunde înmănușiază însă munca îndrăgă a oamenilor, a întreprinderii colective ce și-a făcut un nume de mîndrie din implicarea ritmică a sarcinilor de plan, din onorarea angajamentelor contractuale.

Căci, dintr-o practică organizatorică bine gândită, înțelegătoare capacitate de fabricație este asigurată din timp, anual, cu comenzi ferme, astfel încît există posibilitatea derulării optime a activității productive, a pregătirii în detaliu a fiecărui proces. În acest fel, totul depinde numai de munca oamenilor, de respectarea zilnică a normelor de angajare lor. Și, după cum sublinia și maestrul strungar Ștefan Kohut, ei răspund cu promptitudine oricăror solicitări, dovăduindu-se priuceptuși și harnici. „Lucrez aici, spune el, din 1964.

lubesce și respectă profesurii aleasă. Tinerii de atunci, acum cadre de nădejde precum maestrul Toma Roman, sau Andrei Chirilă, participă cot la cot cu tinerii de azi la efortul comun pentru progresul întreprinderii noastre”.

Afirmată validată de altfel și de lăcătușul Milan Mireev, de la secția 200 — dozoare, muncitorul frunțos (om așezat, la casa lui, avînd trei copii mari), prezent în întreprindere din 1964, lucrînd alături de tînărul Miodrag Miloicov, un reșor de precizie, om de bază al secției. „Tinerii — completează Pavel Mozos, secretarul comitetului U.T.C. pe întreprindere, absolvent, în curînd, al Facultății de mecanică — au asigurate toate condițiile pentru afirmare profesională. Indiferent de locul de muncă, de meserie, beneficiază de o aparatură modernă, lucrează produse cu caracteristici tehnice deosebite, ce-i solicită din plin, oferindu-le prilejuri de a-și îmbogăți zilnic cunoștințele”. Așa, de pildă, Christine Rettinger, progra-

matore la Oficiul de calcul, absolventă a cursurilor fără frecvență ale Facultății de matematică, își vede împlinită pasiunea pentru informatică, muncind la reprotectarea sistemului informatic pentru conducerea producției cu ajutorul calculatoarelor individuale. Și Iosif Berger, șeful echipei de electricieni, numără la cei 30 de ani ai săi o serie de împliniri profesionale. Încă de la începutul meseriei a adus o serie de contribuții alături de specialiști la mașina de fașonat, iar acum, împreună cu echipa, este angajat direct în fabricația unor utilaje pentru programele prioritare ale economiei. Dintre cei cu care împart prețurile, se află și soția sa, Lisselotte, tot electrician, dar și tînărul Zoltan Berta, care în cei 3 ani de activitate aici a reușit să-și materializeze dragostea pentru electronică prin intervenții deosebit de eficiente, la sistemele de nivel ale instalațiilor de desecare, sau la releele de temporizare ale mașinilor de foraj fier-beton, Gheorghe Dorneanu, lăcătuș, secretar al organizației U.T.C. de la secția vibratoare, calificat în unitate și Gheorghe Boici, membru al comitetului U.T.C. pe întreprindere (dintr-un sector de muncă model, cel de scule electrice monofazate, cu o serie de produse de mare complexitate) întregesc, desigur, convinsător imaginea implicării depline a tinerilor în punerea în treburii ale activității productive, demonstrînd că aici, ca și în oricare alt sector de muncă, ei beneficiază de condiții optime de formare pentru profesie și viață, că generația de azi, crescută în spiritul dragostei pentru partid și popor, este o generație de nădejde, ce acționează unită, ce va duce mai departe, pe trepte superioare, împlinirile prezențului, că progresul continuu al economiei naționale se zămislește doar printr-un efort comun, al tuturor oamenilor, fără deosebire de naționalitate.

Ei spun simplu, dar din adîncul inimii: „la noi acasă”

În cele câteva paranteze făcute în timp ce ne prezenta organizația municipală Sfîntu Gheorghe a U.T.C., Bedő Billo a cuprins mai mult decît datele existenței sale de pînă atunci: a trasat un traiect comun tinerilor din acest oraș. Născut aici, crescînd pînă la vârsta opțiunilor profesionale — tot aici, el a plecat — mai apoi la Pitești, spre a se întoarce cîntă ani mai tîrziu la Sfîntu Gheorghe, pe un traseu ce-a mai cuprins Bucureștii și Brașovul. De ce? Pentru că a fost o vreme cînd Sfîntu Gheorghe părea (nu numai din pricina gropierii — 25-30 km.) a fi un cartier al Brașovului, un cartier muncitoresc pentru întreprindere de venime din orașul ce avea o putere economică mult mai mare. Pentru că oamenii aveau de ales între o fabrică de țesut și o fabrică de țigarete, sau între acestea și-a-și căuta meseria și preocupări în altă parte. Orașul era mic, înghesuit și neînțeles. Deschiderea lui către lume se făcea printr-o fantă prin care abia de puteai zări cerul. Cobasna, Sălajul, Harghita — pentru a surui numai câteva din județele beneficiare — și-au rostitul destinul și l-au înscris în destinul celorlalte județe odată cu punerea în aplicare a politicii partidului nostru de dezvoltare economică a tuturor zonelor și înălțării patriei. Era aceasta o necesitate de ordin obiectiv — justa reparație a forțelor de producție — dar și de ordin uman: se acordau șanse egale — de studiu și muncă — tinerilor locuitorilor patriei, indiferent de orașul în care trăiau, fără deosebire în privința județului în care se născuseră, trăiseră și voiau să muncească și să trăiască în continuare. Și, mai ales, fără deosebire de naționalitate, pentru că, de vom prăvi bine, aceste județe — slab dezvoltate în trecut — sînt locuri în care trăiesc și muncesc românii și românii de naționalitate maghiară sau germană. Localitatea Sfîntu Gheorghe și-a restructurat viața, și-a pus pe picioare industria, platforma industrială concentrînd meserii, pasturi, districte. Au apărut întreprinderile de mașini agregate și subansamble auto, întreprinderea de aparatură electric și motoare, întreprinderea de prelucrare a maselor plastice, Combinatul de prelucrare a lemnului. Ele sînt azi tentații pentru tînărul abia ăst de pe băncile școlii, dar sînt tentații și pentru cei care, născuți în județul Cobasna, au muncit și au trăit în alte orașe. Municipiul le oferă azi nu numai locuri de muncă (locuri de muncă pretentioase prin tehnica și tehnologia cerute de produsele realizate aici), dar și condiții de viață pe măsura timpului trăit. Cartierele noi (Simeria, Ciucului, Lenin, 23 August) sînt, de fapt, chiar orașul, orașul cel nou, elegant, îngrijit și care mai poartă, doar din bunăvoința oamenilor, același nume: Sfîntu Gheorghe, deși mai nimic nu mai amintește de acei Sfîntu Gheorghe cu care s-a pornit la drum. La I.M.A.S.A., cu ajutorul lui Bodo Tibor, am făcut cunoștință cu tinerii beneficiari ai noilor condiții, beneficiari ai dezvoltării orașului. Ei se numesc și Moyses Edith și Tuța Bădescu și Csilla Fulop și Ioan Bardiș Duma. Și, toți, vorbind despre întreprinderea sau orașul în care trăiesc și muncesc spun, simplu, dar din adîncul inimii: „aici, la noi, acasă”.

GHEORGHE CRIȘAN

SURÎSUL COPIILOR

Copiii fac fericitatea oricărei familii, și la Sărmășag fericitatea se multiplică fiind strict dependentă de numărul de familii tinere. Copilăria e universală, limbajul său fiind joaca, fericitatea zburdănielii. Așa că, după cum părinții lor muncesc împreună fie la mină, fie pe ogoarele C.A.P.-ului, tot astfel ei, copiii, își vorbesc în acest limbaj universal, învățînd unul de la altul, repezindu-se în cuvintele cele obișnuite indiferent de sonoritatea lor. Familia Katona (Erzsebet și Attila) este o familie fericită, iar fericitatea lor poartă patru nume: Zsolt, Attila, Emoke și Tímea (patru copii plus păpușa sau patru copii ca niște păpuși!), după cum familiile Inovian și Scurt își înmulțesc fericitatea cu trei. O comună se prezintă în fața lumii prin surisul copiilor din casele, din școlile, din grădinițele ei, ca un argument că în România socialistă, copilăria este la ea acasă. (C.S.)

Foto: O. PLECAN

CONSTANTIN STAN

